

Röda Korsets krisberedskap

Världens främsta katastroforganisation

Röda Korset är världens främsta katastroforganisation. Vi finns över hela världen och består av miljontals frivilliga som bestämt sig för att hjälpa andra människor. Vi finns på plats före, under och efter konflikter, katastrofer och andra kriser. Vi ska förhindra och lindra mänskligt lidande var och när det förekommer, skydda liv och hälsa och säkerställa respekt för varje människas värde, särskilt under tider av väpnad konflikt och andra nödsituationer.

Vårt arbete vägleds av sju principer med humanitetsprincipen främst. Våra principer är vår kompass vilket medför att vi bland annat inte väljer sida och aldrig gör åtskillnad mellan behövande. Röda Korsets mandat är unikt och grundar sig i Genèvekonventionerna – vi finns över hela världen, och grunden är densamma överallt: vi agerar självständigt och i första hand genom frivilliga krafter.

Röda Korset bidrar till att bygga gemenskap och motståndskraft. Vi arbetar för att stärka människors förmåga att stå emot svåra påfrestningar.

Vår krisberedskap i Sverige

Nu utvecklar och stärker vi vår krisberedskap för att kunna agera vid alla typer av kriser i samhället. Fler människor i akut kris ska få relevant stöd på ett effektivt och hållbart sätt. Röda Korset har cirka 800 lokalföreningar och cirka 260 mötesplatser i Sverige som kan stötta samhällets övriga insatser i samband med en kris. Utöver detta har Röda Korsets Ungdomsförbund 25 lokalföreningar.

I Sverige är Röda Korset en av arton frivilliga försvarsorganisationer, med syfte att främja totalförsvaret och bidra till samhällets säkerhet.

Vi agerar när det händer

De allra flesta förknippar Röda Korset med insatser i konflikter, naturkatastrofer och stora kriser i andra länder än Sverige. Det som sällan nämns är alla insatser, både små och stora, som vi gör på svensk mark. Några exempel på större händelser där vi agerat är under mottagandet av hemvändande från tsunamikatastrofen i Sydostasien 2004–2005, flyktigmottagandet 2015–2016, attacken i Stockholm 2017, skogsbränderna sommaren 2018 och i samband med coronapandemin 2020. Vi har bland annat bidragit med krisstöd, första hjälpen, materiellt stöd och information i samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Vad vi kan bidra med

Vi är ett stöd när samhällets övriga resurser inte räcker till och behöver förstärkas. Vi kan agera på eget initiativ eller på förfrågan av exempelvis en kommun, en räddningsledare eller en länsstyrelse. Här följer några exempel på vad vi kan bidra med.

Psykologisk första hjälpen

Psykologisk första hjälpen går ut på att främja trygghet, lugn, tillit, samhörighet och hopp. Det är en metod att hjälpa någon i en akut, svår situation genom att sänka stressnivån och stärka förmågan att hantera det inträffade. I praktiken handlar det om att tillgodose grundläggande behov såsom tak över huvudet, mat och dryck, kläder, filter och någon att prata med. Det är också viktigt att ge relevant och tillförlitlig information samt att kunna svara på frågor. I psykologisk första hjälpen ingår att bistå drabbade att komma i kontakt med närstående och att informera om vanliga reaktioner i samband med en kris. Det ingår också att informera om och hänvisa till samhällets stödinsatser.

Första hjälpen

Med första hjälpen avses såväl de livräddande och livsuppehållande insatser som kan göras i väntan på ambulans eller räddningstjänst som insatser för att avlasta räddningspersonal genom att vi exempelvis tar hand om enklare skador vid en större olycka.

Foto: Marie Sparréus

Frivilligsamordning

Frivillighet är grunden för Röda Korsets verksamhet och vi är en av Sveriges största frivilligorganisationer. I samband med en kris vill allmänheten ofta hjälpa till. Vi kan organisera befintliga frivilliga och samordna insatserna. Vi har även gedigen erfarenhet av att rekrytera och ta emot nya frivilliga samt spontanfrivilliga vid behov.

Mötesplatser

Vid kriser söker sig ofta människor till Röda Korset. Det är därför naturligt för oss att öppna upp våra lokaler för att möta dessa människor. Vi kan ordna nya samlingspunkter och mottagningscenter, från våra mobila mötesplatser eller i andra lokaler. Där kan vi bland annat bistå med mat, dryck, filter, kläder, information och medmänskligt stöd. På vissa platser kan vi även bidra med utlåning av telefoner, möjligheter att ladda telefoner och ordna internetuppkoppling. Vi kan även möta människor digitalt när vi inte kan träffas fysiskt.

Information

Vi kan stötta myndigheter och viktiga samhällsfunktioner med informationsinsatser till berörda/drabbade. Vi kan ge specifik information rörande krisstöd och första hjälpen. Informationsinsatser vi tidigare genomfört har bland annat varit under massvaccinationen 2010, mässlingsutbrottet i Göteborg 2018 och coronapandemin 2020.

Hantering av gåvor

När en kris inträffar är det ofta många som vill hjälpa genom att skänka gåvor. Vi har lång erfarenhet av logistik och att hantera gåvor både i våra second hand-butiker och i samband med krisinsatser. I händelse av en kris kan vi därför bistå med mottagning, sortering och distribution av gåvor.

Stöd till aktiva i räddningsarbetet

Vi kan även ge stöd till de som aktivt hanterar räddningsinsatser för att öka deras uthållighet. Vi kan exempelvis erbjuda psykologisk första hjälpen, ta hand om småskador de fått under insatserna och ordna med fika.

Inför och under väpnad konflikt

Vi har till uppgift att säkerställa att den humanitära rätten efterlevs. Det innefattar att skyddssymbolen, det röda korset, respekteras och inte används fel eller missbrukas. Nationellt har vi, i händelse av krig, ansvar för att registrera barn som evakueras till eller från Sverige. Vi har även då ett ansvar att stödja totalförsvarets sjukvård och civilbefolkningens skydd i krig.

Tjänsteperson i beredskap

Svenska Röda Korset har funktionen tjänsteperson i beredskap (TiB) som går att nå dygnet runt, året om. Vid en större händelse kan vår TiB begära ut resurser för att göra behovsinventering, ge krisstöd samt samordna insatser och frivilliga. Vi har även en nationell krisledningsstab som kan stötta de lokala insatserna vid behov.

Pressjour
Telefon 08-452 48 20

Tjänsteperson i beredskap
Telefon 08-452 46 50

Röda Korsets Infoservice
Telefon 0771-199 500
E-post: info@redcross.se

Svenska Röda Korset

Svenska Röda Korset
Hornsgatan 54, Box 17563, 118 91 Stockholm
Telefon 08-452 46 00, info@redcross.se